

Jugoslovenski – poljoprivredno – šumarski centar – Beograd

Dr MILOŠ MAKSIMOVIĆ

SUZBIJANJE GUBARA

2966 -
JUGOSLOVENSKI POLJOPRIVREDNO-ŠUMARSKI CENTAR - BEOGRAD

Dr MILOŠ MAKSIMOVIĆ

SUZBIJANJE GUBARA

- PRAKTIČNA UPUTSTVA -

BEOGRAD
1965.

BIBLIOTEKA JUGOSLOVENSKOG POLJOPRIVREDNO ŠUMARSKOG CENTRA

S u m a r s t v o

11

Odgovorni Urednik
ING MILOŠ JEVTIĆ

*

Stručna recenzija
ING SRBOLJUB TODOROVIĆ
ING MILOVAN JEREMIĆ

*

Jezička i tehnička redakcija
MILUTIN VUJOVIĆ, novinar

*

Foglavlje "SUZBIJANJE GUSENICA GUBARA"
sa izuzetkom dela "Zamagljivanje sa zemlje"
obradio je Ing MILOVAN JEREMIĆ

S T A M P A

OFFSET STAMPA, BEOGRAD, Zmaj Jovina 21

P R E D G O V O R I Z D A V A Č A

Još jedanput smo suočeni sa izrazitom gradacijom gubara, jedne od najvećih štetočina naših šuma i voćnjaka. Ako se dobro organizovanim i brzo i uporno sprovodenim merama suzbijanja ne ublaže posledice sadašnje prenamnoženosti ove štetočine, može se dogoditi da štete u voćnjacima i šumama samo u 1965. godini dostignu iznos od nekoliko desetina milijardi dinara.

Da bi se stručnjacima i svima onima koji će imati dužnost da organizuju ili rukovode borbom protiv gubara pružila neophodna praktična uputstva, izdaje se ova publikacija pisana na način da je mogu koristiti i svi proizvodjači u šumarstvu i poljoprivredi, kao i zainteresovane društveno-političke organizacije koje učestvuju u masovnim akcijama na suzbijanju gubara. Potreba za štampanjem jednog ovakvog priručnika naglašena je i činjenicom da su poslednje publikacije o borbi sa gubarom objavljene pre više od 15 godina pa ih je danas teško naći, a u medjuvremenu nauka i praksa su došli do novih saznanja i iskustava na suzbijanju štetnih insekata koje, razumljivo, treba da nadju svoje mesto i kada se radi o gubaru.

Publikacija se izdaje u okviru programa korišćenja sredstava Saveznog budžeta za 1964. godinu za unapredjenje poljoprivrede i šumarstva, a na inicijativu Savezne komisije za suzbijanje gubara.

Beograd
decembra 1964. god.

Jugoslovenski
poljoprivredno šumarski centar

S A D R Ž A J

PREDGOVOR IZDAVAČA	3
O GUBARU KAO STETOČINI	7
Steta od gubara	7
Nešto o životu gubara	8
Prirodni neprijatelji gubara	10
KONTROLA BROJNOSTI GUBARA	11
Maršrutna metoda	11
Metoda presecanja pravaca	11
Metoda klopki	12
Metoda oglednih površina	13
Kontrola brojnosti u voćnjacima	15
SUZBIJANJE GUBARA	15
A. Uništavanje legala	15
- Natapanje dinozanom	16
- Mehaničko uništavanje	19
Masovne akcije uništavanja gubara	20
B. Suzbijanje gusenica gubara	23
- U voćnjacima	23

Prskanje	23
Orošavanje	26
Zamagljivanje	26
Zaštitni pojasevi	27
- U Šumama	28
Zamagljivanje sa zemlje	29
Zamagljivanje iz aviona	32
Prskanje	33
ORGANIZACIJA I PLAN BORBE	34
Organizacija borbe	35
Izrada plana borbe	36

O GUBARU KAO ŠTETOČINI

Štete od gubara

Gubar je naš najrasprostranjeniji štetni insekat, poznat po velikim najezdama gusenica u šumama i voćnjacima u kojima izaziva golobrst. Iz obrštenih šuma i voćnjaka gusenice mogu preći i u druge kulture kao pšenicu, kukuruz, vinograde i dr. One se sreću u velikom broju po livadama i putevima, ulaze u kuće i druge ekonomski zgrade, zagadjuju izvore i potoke itd.

Obršćene voćke ne samo da ne daju rod u godini kada su oštećene, već ni naredne godine. U obršćenim šumama izostaje prirast drvene mase. Ako se golobrst ponovi uzastopce dve ili tri godine, nastupa sušenje voćaka i šumskog drveća.

Naše listopadne šume pružaju vrlo povoljne uslove za život gubara. Ali, zbog izvesnih specifičnosti za njegovo razviće u raznim krajevima naše zemlje, on se svake godine u nekom području pojavljuje u većem broju, što znači da stalno pričinjava štete. Međutim, u glavnim područjima svoga rasprostranjenja, u nizinskim hrastovim i drugim listopadnim šumama i pobrdju, gubar se povremeno javlja u izrazitim gradacijama koje traju 5 - 6 godina.

U posleratnom periodu bilo je tri takve gradacije. Samo 1948. godine štete su dostigle visinu prvog narodnog zajma, a u celoj gradaciji, koja je trajala od 1946. do 1950. godine, i preko 10 milijardi dinara. U drugoj gradaciji od 1953. do 1958. godine, štete su premašile 20 milijardi dinara. Štete prouzrokovane od gubara u 1964. godini procenjene su na području SR Srbije na blizu jednu milijardu dinara, dok bi one u 1965. godini, u slučaju nepreduzimanja mera zaštite samo u voćnjacima mogle dostići 15 milijardi dinara.